

hjælpe Byen, er en Forbedring af Besejlingsforholdene; hvori man formentlig har Ret. Planens Gennemførelse havde Vestkysthavnekommissionen i sin Betænkning anslaaet til 900,000 Kr., der nu ere reducerede til 600,000 Kr. Udvalget henstiller til Ministerens Overvejelse, om der ikke kunde være Grund til at imødekomme dette Krav." At disse gentagne Udtalelser om Sympati og Støtte have givet Ribe Byraad og Havneudvalg Anledning til paa ny at fremkomme med deres Andragende om Havnens Udvidelse og Besejlingsforholdenes Forbedring, er en Selvfølge. Og det er jo ikke alene Erhvervslivets Opkomst for Ribe Borgere, dette Anlæg skulde komme til gode; ogsaa Fiskeriet, nu da Motorbaade anvendes, maa kunne udnyttes ganske anderledes end hidtil, da det saa bliver meget lettere for Fiskerne at drive Vesterhavsfiskeri fra Ribe. For Landbrugets Vedkommende bliver Fordelen maaske ikke mindst, da Reguleringen og Uddybningen af Aaen vil have den største Betydning for Udnyttelsen af Vandkraften og i høj Grad tjene til at forøge Afgrøden paa Engene og sikre Højbjergningen. Engarealet ved Ribe Aaer og Bjaaer andrager ca. 5,000 Tønder Land eller $\frac{1}{2}$ □-Mil, og det har derfor sikkert den største Betydning for disse Lodsejere, at de kunne faa en forbedret Afvanding og en Forbedring af Engene. Udvalget vil ligesom Vestkysthavnekommissionen fra i Fjor henstille til Ministeren at se velvilligt paa Ribes Andragende for om muligt at imødekomme det. — Under d. har der været Samraad om bornholmske Baadehavne. I 80-erne og Begyndelsen af 90-erne er der bevilget en Række smaa Laan til bornholmske Baadehavne paa sædvanlige Baadehavnelaans Betingelser for at ophjælpe Fiskeriet under Bornholm. Denne Støtte fra Statens Side har selvfølgelig været til stor Gavn for Fiskerne derovre. Da jeg ved flere Lejligheder har hørt, at dette Tings Medlemmer, som det synes mig, ikke have haft noget særligt Kendskab til disse Laan og mene, at det er mange Penge, men at der næsten ikke betales noget tilbage deraf, skal jeg ganske kort resumere, hvorledes Stillingen er. I første Valgkreds blev i 1881—82 ydet et lille Laan til Sandvig Havn paa 3,000 Kr., men det er tilbagebetalt fuldt ud, hver en Øre. I 1884—85 ydedes Laan til et Par Smaahavne ved Rønne, Nørrekaas og Sønder Baadehavn. Laanene udgør tilsammen 43,500 Kr. Restgælden er 17,000 Kr., der er altsaa afbetalt 26,500 Kr. I 1883—84 blev til Arnager Havn be-

vilget 14,000 Kr., Restgælden er 11,310 Kr., idet der er afbetalt 2,690 Kr. I 1885—86 blev der til Helligpeder Baadehavn bevilget 11,000 Kr.; der er en Restgæld af 10,413 Kr., idet der er afbetalt 587 Kr. I 1887—88 blev der til Tejn ydet et Baadehavnslaan paa 35,000 Kr., Restgælden er 31,468 Kr., idet der er afbetalt 3,532 Kr. Dette udgør i alt til disse 5 Baadehavne i Bornholms 1ste Valgkreds 106,500 Kr., hvorpaa der er en Restgæld paa 70,191 Kr., idet der er afdraget 36,309 Kr. eller 34 pCt., ca. $\frac{1}{3}$ og det i Løbet af 14—20 Aar, efter at Havnene ere blevne byggede færdige. — I 2den Valgkreds er der i Finansaaaret 1888—89 og 1897—98 til Snogebæk Fiskerleje ydet 42,800 Kr., der er til Rest 39,274 Kr., idet der er afdraget 3,526. I 1885—86 og 1899—1900 er der laant til Aarsdale Fiskerleje 43,500 Kr., deraf er til Rest 37,461 Kr., idet der er afbetalt 6,039 Kr. Til Listed Fiskerleje er der medregnet et Par ældre Laan i 1899—1900 54,100 Kr., tilbage staaer 44,805, idet der er afbetalt 9,295 Kr. Altsaa tilsammen i 2den Valgkreds Laan paa 140,400 Kr., hvoraf er til Rest 121,540 Kr., idet der er afdraget 18,860 Kr., hvilket er ca. 13,5 pCt. Man maa imidlertid huske paa, at disse Laan ere af nyere Dato, saaledes at der kun har været faa Aar at betale Afdrag i. For hele Øen bliver disse Laan paa tilsammen 246,900 Kr., hvoraf er til Rest 191,731 Kr., idet der er afdraget 55,169 Kr. eller 22,4 pCt. Saa er der til Gudhjem Havn, som jeg ikke ved, om jeg skal regne med som Fiskerihavn eller som Trafikhavn, ydet et Laan paa 100,000 Kr. og senere et Laan paa 20,000 Kr., der endnu ikke er kommet til Anvendelse.

Jeg har ikke tænkt mig ved denne Lejlighed at udtale mig om, hvad der er laant til Trafikhavne ved Købstæderne, men de forrentes med 4 pCt. og afdrages med 2 pCt., nogle af dem ere dog rentefri i nogle Aar, men andre ikke. Nu har jo Bornholm i de senere Aar ikke faaet Støtte til Baadehavne, i alt Fald ikke i 1ste Valgkreds. Efter Opfordring fra Finansudvalget nedsattes for 5—6 Aar siden en Kommission, bestaaende af de Herrer Kaptajn Dreschel, Amtmand Groothoff og Ingeniør Hummel, der afgav Betænkning den 30. Januar 1901, hvori de udtale, efter at de havde undersøgt de bornholmske Baadehavne, at Staten burde støtte, som det hedder i Betænkningen Side 39, Arnager med 52,000 Kr., Melsted med 10,000 Kr., Havneanlægget ved Nørresand med 20,000 Kr., Sandvig Havn med 35,000 Kr. og